

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Pratchett Terry\Pratchett Terry -
ifdefDEBUG.PDB

PDB Name: Pratchett-ifdefDEBUG
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 21.6.2004
Modification Date: 21.6.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Terry Pratchett

#ifndefDEBUG + "world/enough" + "time"

1990

Vždycky jsem nenáviděl myšlenku o strojích v lidech. Není to správné. Lidé vám namítnou, moment, a co pacemakery a umělé ledviny a takové ty věci, ale i to jsou pořád stroje, říkejte si, co chcete.

Některé z nich mají atomové baterie. Netvrdíte mi, že to je v pořádku.

Kdysi jsem zkusil jeden z těch implantátů, který mi měl každou vteřinu promítat malými červenými čísly do dolního levého koutku pravého oka přesný čas. Byl určený těm nesmírně vytíženým úředníkům, alespoň to tvrdila reklama, kteří neustále potřebují, jak bych vám to řekl, podprahově vědět, kolik je hodin. Jenže ten můj se pokaždé, když jsem mrknul, restartoval na údaj úterý 1. ledna 1980. Odesl jsem ho proto zpátky a obchodník se mi pokusil prodat jiný, který vám dokázal ukázat čas v hlavních městech dvanácti největších zemí světa, burzovní zprávy a spoustu dalších takových pitomostí. Už to dochází tak daleko, že si pořídíte nějaké podobné zařízení a pak jdete močit, rače prominout, tak se vám dole na sítnici začnou promítat všechna ta červená číslíka udávající vzdálenost a polohu a před očima se vám objeví hajzlík znázorněný vektorovou grafikou, píípííppípí, zaměřeno, připravit, pal...

Je tady někde nablízku. Mohli byste ji dokonce i zahlédnout. Nebo jej. Podobá se to nesmrtelnosti.

Nedokážu se smířit se stroji v lidech. Nikdy jsem s tím nesouhlasil a nikdy nebudu.

Zmiňuju se o tom proto, že když jsem došel k tomu bytu, měl policajt za dveřmi v očích onen panický, provinilý výraz, jaký mívají, když poslouchají své vnitřní rádio.

Víte, na papíře to pravděpodobně vypadalo jako úžasný nápad. Celá informační banka, archiv zločineckých statistik a to všechno doručeno přímo do mozku. Jenže teď mívají ze všeho toho kraválu bolesti hlavy. A k čemu je to dobré, jestliže pokaždé, když kolem projede taxík, máte neodolatelné nutkání nabrat rito v bytě 27, Rushdihy ulice? To byl jen takový můj žertík.

Vešel jsem dovnitř a ucítil ten zápach.

Ale nebyl to zápach těla, aby bylo jasno. První, co udělají, je, že se toho zbaví.

Ne. Tenhle pach, to byl pach dlouho nevětraných prostor, zvětralé vody, okoralého chleba. Ten pach, jaký vydává stará umělá hmota. Zápach místa, které by mělo být špinavé, ale není, takže to, co dostanete, je zažraná čistota.

Podobný pach byste dostali, kdybyste opustili domov a matka udržovala váš pokoj ve stejném stavu deset let. A takový byl celý byt, i když tam na vlascích od stropu nevisely žádné modely letadel.

Něco mě táhlo do obýváku a tam jsem okamžitě objevil seagem, protože jsme na to cvičení, takových věcí si prostě všimnete. Patřil do páté řady, která byla podle mého názoru velkou chybou. Čtyřka byla téměř ideální, tak proč do toho dál vrtat? Je to, jako kdybyste řekli hele, vyvinuli jsme dokonalý bycicl, takže teď uděláme to, že na něj přidáme dalších třináct kol - vážně, u pětky třeba nahradili S-2030 novým S-4060, což byla podle mého názoru pěkná pitomost.

Tenhle byl mrtvý. Tedy kontrolka nabití svítila a byl teplý, ale kdyby byl pracoval, pohybovala by se na hlavním panelu světýlka. Navíc měl nahoře fakt velkou jednotku 4711, a něco takového v soukromém domě nečekáte. To patřilo spíš k vybavení laboratoře. Kromě toho byla ještě zdvojená. Takže pachy a chuť. Podle výrobního čísla jsem poznal, že je to typ, u něž používáte jazykovou rukavici, což je podle mě v pořádku. Nikdy jsem nepřišel na chuť těm stříkaným polymerům. Lidé vám říkají: ta rukavice, není to jako kdybyste měli v puse prezervativ? Ale pořád je to lepší, než si pak celou noc seškrábávat z jazyka nějaké svinstvo.

K modulu byla připojena ještě řada dalších krámů a k propojovací jednotce vedlo půl tuctu telefonních linek. Pak tam byla 1MT paměťová jednotka velká jako lednička.

Někdo, kdo se vyznal v tom, co si chce koupit, tady opravdu nešetřil peněží.

Jo, abych nezapomněl, uprostřed toho všeho, přesně, jak mi řekli do telefonu, byl ten starý chlápek. Taky mrtvej. Seděl v křesle. Řekli, že s ním nepopohnou, dokud nedorazím.

To jako kvůli virům, chápete? Některé lidi mají o virech dost zvláštní představy.

Sundali mu helmu a bylo jasné vidět mozoly na místech, kde měl připnutý nosní čidla. Obličej měl bílej. Tedy, jak bych to řekl, ano, byl mrtvý a to všechno, ale vypadal, jako něco, co už předtím leželo delší dobu pod kamenem, a vlasy měl dlouhé a neupravené a na místech, kde vyrůstaly pod helmou, odporné. A taky neměl bradu, místo té měl dlouhý

plnovous, kterého se několik let netkly nejen nůžky, ale ani hřeben. Vypadal asi tak, jak by vypadal Bůh, kdyby se dal na hodně tvrdé drogy. A umřel, pochopitelně.

Ve skutečnosti vůbec nebyl tak starej. Třicet osm. Mladší než já. Jenže já samozřejmě cvičím.

U okna stál další policajt a pokoušel se v hustém mikrovlnném provozu spojit vysílačkou s velitelstvím. Tvářil se unuděně. Všechny ty dychtivé, zvědavé nebo hloubavé typy policistů, kteří se nějak projevovali, když dorazili jako první na scénu zločinu, už jsou dávno ty tam. Ledabyly ukázal na seagem a řekl: "Vy víte co s těmahle věcičkama?" Pochopte, že to řekl jen proto, aby upozornil, že existujeme my a oni a já že jsem oni. Nakonec mě ale vždycky zavolají. Jsem spolehlivý. Důvěryhodný. Těm velkým firmám nemůžete věřit, všichni ti hoši jsou současně dealery a agenti různých společností, s nimiž jsou propojeni. Já se můžu klidně zítra vrátit a začít opravovat mikrosvačové herní automaty. Darren Thompson, oprava elektroniky všeho druhu a převíjení elektronických motorů. Jo, to taky umím. Chtějte dneska po někom z těch mladých, aby vám opravili televizor. Nejen, že se vám vysmějou, ale navíc řeknou, že jste mimo mísu.

"Někdy," odpověděl jsem. "Dokonce je můžu i opravit, pokud se opravit dají. V čem je potíž?"

"To je právě to, co bychom moc rádi zjistili," a znělo to více méně jako varování ve smyslu "když nedokážeme něco hodit na něj, hodíme to na tebe, chytráku". "Může někdo dostat z těchhle věcíček třeba šok?"

"V žádném případě. Víte, styčná rozhraní-"

"Dobrá, dobrá. Ale víte, co se o tom říká. Možná, že si na tom užíval nějaké ty perverznosti." Policajti si myslí, že tyhle věci každý používá jen k tomu, aby si na tom užil nějakou tu perverzi.

"Proti tomu musím zásadně protestovat," ozval se další hlas. "Velmi rozhodně protestuji a chci, aby se to zapsalo. Neexistuje jediná stopa, nebo dokonce důkaz, který by mohl vést k takovému tvrzení."

On tam byl ještě jeden chlápek. V obleku. Upravený. Seděl u jednoho z těch menších kancelářských monitorů. Předtím jsem si ho nevšiml, protože to byl přesně ten typ člověka, kterého byste si nevšimli, ani kdyby vás s ním zavřeli do skříně.

Na tváři se mu objevila grimasa, k níž by vám někdo musel poskytnout vysvětlivku, abyste poznali, že je to úsměv, a natáhl ke mně ruku. Jeho obličej si nedokážu vybavit. Měl přátelský, vlhce teplý stisk, po němž si člověk přeje co nejrychleji umýt ruce.

"Rád vás poznávám, pane Thompsone," řekl. "Jsem Carney. Paul Carney. Seagem. Oddělení pro styk s veřejností. Jsem tady, abych dohlédl, že vás nechají v klidu vykonávat vaši práci. Bez obtěžování." Podíval se na policistu, který se rozhodně netvářil šťastně. "A bez nátlaku a ovlivňování," dodal.

Věděl jsem, že si vždycky přáli přimáčknout Seagem. To znamená, že ti ze Seagemu asi dobře dělali, když jim koukali na prsty. Jenže já už absolvoval nějakých třicet čtyřicet návštěv na místech, kde závisláci zemřeli, a žádný člověk v obleku se tam neobjevil, takže tohle muselo být něco výjimečného. To už mi mohly napovědět všechny ty peníze, které majitel vrazil do vybavení.

Člověku v montérkách, který má potíže s lidmi v oblecích, se může život opravdu velmi ošklivě zkomplikovat.

"Podívejte," odpověděl jsem, "já se v těchhle věcech opravdu vyznám, to je fakt, ale jestli chcete fakticky nějaký podrobný rozbor a analýzu, tak bych řekl, že byste to spíš mohli-"

"Techniky Seagemu z toho rozhodně vynecháme, vyštlkl policista. "Tohle je přímá zpráva z místa činu, chápete? Pro koroneru. Pan Carney nemá to nejmenší oprávnění dávat vám nějaké instrukce."

A v uniformách taky. Taky vás dokážou dohnat k šilenství.

Raději jsem sundal kryty, otevřel skříňku s nářadím a dal se do toho. To je můj svět. Mohli si o sobě myslet, bůhví jak nejsou důležití, ale jakmile u něčeho odšroubuju záda a rozložím elektrické vnitřnosti po celé podlaze, jsem boss já... Samozřejmě, že se jim říká seagemy, všem, i těm, které vyrobil Hitachi, Sony nebo Amstrad. Je to jako Elektrolux a elektrolux. Abych se vám přiznal, tak jsou svým způsobem dost jednoduché. V devíti případech z deseti stačí, když zkontrolujete volné desky, nepřesně usazené panely, možná nějaký ten odpálený spoj. V tom desátém případě se nejspíš jedná o něco, co se dá opravit jedním tak, že všechny zapečetěné jednotky přenesete do absolutně bezprašného prostředí a poklepete na ně hodinářským kladívkem, nebo tak něco.

Lidi říkají, poslyšte, vsadil bych se, že na to máte kolik vysokých škol a bůhvíco. Tak já tedy ne. V základě vzato, když dokážete opravit pračku, dokážete na seagemu opravit všechno, co se mimo laboratoř opravit dá. Pokud si dokážete zapamatovat, kam jste si odložili všechny šroubky, není to nijak zvlášť náročné. To samozřejmě mluvím o případě, kdy se jedná o závadu hardwarovou. Software - to může být opravdu ošklivý problém. Na to, abyste si poradili se softwarem, musíte být zvláštní osoba. Jako já. Nemám žádnou představivost a jsem na to pyšný.

"Tyhle věcičky už používají i děti, věřil byste?" ozval se polda, když jsem klečel na zemi a kolem sebe měl rozložené panely.

Vždycky jim říkám polda, už z tradice. Víte, že slovo polda se neodvozuje jen od slova policista, ale částečně i od spojení polní četník, které se používalo za první republiky? Víte, že například v angličtině hovorové slovo copper pochází od slovesa "to cop" neboli "chytit někoho při činu", které se poprvé prokazatelně objevuje v řeči už v r. 1859? Ne, to nevíte, protože po tom obrovském humbuku kolem stromů, k němuž došlo zhruba před deseti roky, univerzita převedla celé obrovské množství údajů do těch starých optických jednotek typu načíst/promítnout a někomu z těch mladých se podařilo dostat do jednoho z jejich zatracených oddělení McLintův virus. Víte o tom? Slova? Dějiny slov. To bylo ještě před tím, než jsem se specializoval na Seagemy, akorát, že v té době se tomu ještě říkalo "počítačové vytváření prostředí" a začínal se razit termín "virtuální realita", zkráceně vireal. Tenkrát mě zavolali a jedině, co jsem dokázal vytáhnout z koše 5kT, bylo asi půl obrazovky textu, který jsem si stačil přečíst, než zmizel v nenávratnu. Ten chlápek tam plakal. "Celá historie anglické filologie vyletěla komínem," prohlásil a já se ho zeptal, jestli by mu pomohlo, kdybych mu řekl, že slovo "copper" byl poprvé zaznamenáno v roce 1859, a myslím, že mě vůbec nevšímal. Možná měl.

Víte, mohli tak začít znova. Já vím, že by jim to nijak moc nepomohlo, ale byl by to začátek. Často jsem pak přemýšlel, proč se říká "vyletěl komínem". Obávám se, že teď se to už nikdy nedozvím.

"Používají je už i děcka," opakoval. Jasně na něm bylo vidět, že by raději použil výraz "hajzlové", ale ne před svědky. Rozhodně ne takové, jako je tenhle, pomyslel jsem si. Tohle zboží je na špičce kvality. Něco takového v obyčejném kšeftě nedostanete.

"Kdybych chytil svého kluka s něčím takovým, tak bych ho pěkně zmaloval. Když jsem byl já kluk, hrávali jsme různé prospěšné hry, jako Elite, Vesmírné agresory a takové věci."

"No jo," přikývl jsem. Tak se na to koukneme, jedno čidlo připojíme sem a další sem...

"Prosím, nechte pana Thompsona v klidu pracovat," ozval se oblek.

"Myslím," ušklíbl se polda ošklivě, "že byste mu měli říct, co je ten chlápek zač." Pak se o tom začali dohadovat.

Mám dojem, že jsem si v té chvíli myslel, že je to obstarožní páprda, kteréj si stříhnul o jeden pornofilm víc, než kolik snesl. Mimochodem, to není špatnej způsob, jak odejít. Lidi říkají, hej... moment, co tím chcete říct? Že umřít na předávkování umělého sexu je O.K.? A já říkám, v porovnání s miliony jiných způsobů, jak můžete umřít, ano. Normální simulační zařízení vám nejsou schopný udělat ani škrábanec, ať si hororové povídky říkají, co chtějí. Můžu vám ale říct, mezi námi, že jsem slyšel o různých věcech, exoskeletonech, co je používala armáda, ale nakonec se objevily někde úplně jinde. Ty vám dokázaly dodat sny, ze kterých jste se mohli skutečně strachy podělat.

"Je to Michal Dever," sdělil mi policajt. "To by měl pan Thompson vědět. To on polovinu těch věcí vymyslel. Je to v Seagemu fakticky velké zvíře. Ve své kanceláři už nebyl celých pět let. Pracuje z domova. Pracoval," opravil se. "Jeden z nejlepších v rozvojovém. Takhle žije. Žil. Všechno, co vymyslel, posílal po síti. Nikomu to nevadilo, protože to byl génius. Včera ale minul důležitou dodací lhůtu."

Takže to vysvětlovalo oblek. Samozřejmě, že jsem o Deverovi slyšel, ale všechny ty obrázky v časopisech toho chlápka ukazovaly ve sportovním tričku a se širokým úsměvem. To znamená, že to byly staré obrázky. Byl to velký chlápek. Možná, že právě proto má v té mašině nějaké důležité věci. Nebo něco testoval. Nebo, mysleli si, mu někdo šoupl nějaký virus. No, připojených venkovních linek na to měl až dost.

Naštěstí nic neprosákl, pomyslel jsem si. Někteří lidé, z nichž se stanou přípzáci, tedy připojení závisláci, žijí jako čuňata, ale narazíte i na takové pečlivky, co si to všechno připraví předem - mrazák nacpaný televizními večerami, v bance příkazy k placení všech možných účtů, půldruhé hodiny odpojení denně na domácí práce a nějaký aerobik, a pak zase pryč, na prázdniny ve svých hlavách.

"Vypadá líp než většina těch, co jsem viděl," řekl jsem. "Je úpravný. Nikomu nezkomplikoval život. Už mě volali dokonce kvůli zápachu k těm, co ještě nebyli mrtví."

"Co je to za trubičky, co má připojené k helmě?" zeptal se policajt.

Fakticky to nevěděl. Řekl bych, že se s přípzákami moc do styku nedostal. Hodně těch chytřejších policajtů se od nich drží dál, protože z nich na vás může padnou skutečně ošklivá deprese. To, o čem mluvil, byl směšovač Entonox, chytrý přípzákův kamarád. Malé tubičky připojené k nosnímu vstupu a pak krátký program v počítači, který vás každý den v určitý čas probere z vaší reality právě natolik, abyste si mohli zacvičit, najíst se a navštívit koupelnu.

"Když se chcete vrátit z virtuální reality, potřebujete veškerou pomoc, které se vám může dostat," vysvětloval jsem.

"Takže počítač vám do nosního vstupu přimíchá určitý plyn, díky kterému vaše sněná realita postupně vybledne a pomalu a plynule ukončí váš program. Poskytne vám dost podpory a času, abyste se nevzbudil s vyděšeným křikem."

"Co když se ucpalý vstupní ventily?" zeptal se oblek.

"Nemůžou se ucpat. To je zajištěno celou řadou bezpečnostních pojistek, a navíc počítač monitoruje..."

"My si nicméně myslíme, že se ty ventily mohly ucpat," opakoval oblek pevně.

No jasně. Výborný nápad. Seagem tahle přídavná zařízení, jako třeba směšovače nebo ventily, nevyrábí. Takže když nám nějaký důležitý zaměstnanec vypustí duši pod helmou, je nejvýhodnější obvinít z toho třeba směšovače. Až na to, že jsem v životě neslyšel o ucpaném přívodu entonoxu, a když jsem mluvil o celé řadě bezpečnostních pojistek, tak jsem si vůbec nevymýšlel. Mohlo by k tomu dojít, jedině kdyby si počítač nějaké operace vypustil a nějaké přidal, a to už by byl úmysl, jenže něco takového u počítačů neexistuje.

Já tady ale nejsem od toho, abych tyhle věci komentoval.

"Chudák," pokýval jsem hlavou.

Policajt se najednou rychle pohnul, přiskočil ke mně, chytil mě za rameno a dirigoval mě do vedlejší místnosti, což byla ložnice. "Tak pojďte a podívejte se! Tohle není jedna z těch vašich posraných elektronických věcíček. Chudák?"

Chudák? Tohle je skutečné!"

Ve vedlejší místnosti bylo další tělo.

Myslel si, že budu šokován. No... nebyl jsem.

Vidíte horší věci v knihách ze starého Egypta. Vidíte horší věci v televizi. A já občas viděl horší věci i ve skutečnosti.

Skoro čerstvé mrtvolky s vámi někdy fakticky zatočí, ale tahle ne, věřte mi, protože tady musela být pěkně dlouho.

Vzduch měl dost času se vyčistit. Viděl jsem pochopitelně jen hlavu, a byl jsem rád, že jsem nebyl u toho, když odtáhli to prostěradlo poprvé.

Mohla být docela hezká, i když v takových případech se to těžko odhaduje. Na všem byly nalepeny koronerovy samolepky.

"Víte, na co zemřela?" zamračil se na mě policajt. "Soudní znalec si myslí, že byla těhotná a něco se pokazilo.

Vykrvácela k smrti. Ona tady prostě jen tak ležela a on seděl ve vedlejší místnosti a užíval si svůj zatracený malý pornosvět. Jmenovala se Suzannah. Samozřejmě, všichni sousedi si teprve teď vybavují, jak jim přišlo divné, že už ji dlouho neviděli. Žijeme si jen tak pro sebe a ničeho si moc nevšímáme," pitvořil se vztekle policajt.

"A přitom bych se vsadil, že půlka z nich jsou taky přípzáci!"

"Ležela tam pět let. Nechal ji tam takhle ležet pět let."

Mýlil se. Heleďte, už mě volali mnohokrát, když takový přípázak zemřel, a jak jsem už řekl, pokaždé je to určitý zápach. Něco jako hniјící potraviny, rozumíte. Jenže Dever nebo někdo jiný pokoj pečlivě a dokonale zapečetil a šouplnul jdi do plastového pytle na mrtvolu.

A kromě toho, nezapíreјme si, že většina lidí voní tak či tak prostřednictvím Seagemu. Oni vás dokážou ochránit před tím, abyste nemuseli číchat to, co nechcete cítit.

Začalo to s Dataglove, speciální smyslovou rukavicí, pak se objevily obleky na celé tělo a k nim samozřejmě brýle - později helmy - to samozřejmě v případech, kdy počítač promítal obrazy. Od té chvíle jste mohli s jejich pomocí vstoupit na obrazovku, mohli jste se dívat, jak se vaše ruce pohybují uvnitř obrazů, mohli jste je cítit.

To všechno už jsou dneska staré, dávno mrtvé krámy, asi jako Edisonův první televizor nebo co to vymyslel. Žádné vůně, žádné extra barvy, skoro žádné zpětné senzorové vazby. Trvalo to celou věčnost, než si poradili s pachy.

Každý to říkal, no páni, to je přesně ono, a představovali si to tak trochu, jako že si jejich účetní obleče kompletní výbavičku a napochoduje dovnitř vašich financí. A chemici že se naučí upravovat na počítačích napodobeniny molekul a tak dále. Umělá realita že zatlačí nazpět hranice - tak to alespoň říkali - lidské touhy po čemkoliv.

No dobrá. Můj otec mi kdysi řekl: "Viš, kde jsem poprvé viděl mikročip? Uvnitř pingpongové hry."

Takže je možné, že tahle touha zatlačovat hranice je opravdu zatlačila, ale ze všeho nejdřív se začaly virtuální komplety objevovat na účetních v supermarketech a velkých sportovních obchodech, protože jste si klidně mohli vzít domů celý golfový kurs nebo podobné věcičky. Pokud jste byli bohatí. Opravdu bohatí. Pak ale Seagem dodal na trh levnější verzi, pak Amstrad a pak se svět zbláznil.

Každý den potkáte na ulicích lidi s kompletním vybavením. Většinou si mění jen několik malých drobností. Znáte to.

Možná si vygumují černochoy nebo reklamní plakáty nebo si přidají pár stromů. Jen si tak hrají, pomáhá jim to přežít den v klidu.

Samozřejmě vím, co někteří přípázáci dokážou udělat. Znáám děti, které si myslí, že dokážete přeházet dráty tak, že můžete chutnat zvuky a číchat obrazy, jenže to co doopravdy zažijete, pokud máte štěstí, je oslepující bolest hlavy. A pak existují lidé, kteří, jak já říkám, si nemůžou dovolit pohyblivý pás, takže vyrazí na cestu venušskou džunglí, nebo co já vím čím, a vypadnou z okna. A viděl jsem přípázky, kteří uhořeli zaživa a změnili se ve škvarky. Všechno to ukazovali v televizi. Tedy, mohli jste se na to podívat, pokud nejste sami přípázak. Ti se na bednu moc nedívají.

Fakt je to zvláštní. Vláda je proti tomu. Jo, je to droga. Droga, která se nedá zdanit. Říkají taky, že svoboda projevu a konání je vrozené právo každého jedince, ale jakmile začnete konat podle vlastní vůle, jsou z toho celí vyplašení. A poldy to taky neobyčejně popouzí. Jenže... jak bych to řekl. Vezměte si třeba znásilnění. Víte, co myslím, dneska už o něčem takovém skoro neslyšíte. Ne, když si můžete půjčit Křižník temných cest v půjčovně.

Ne že bych si to pouštěl, pochopte, ale vyprávěli mi, že děvčata jsou tam skvělá, dělají všechno, co se od nich čeká, a nemusíte bejt Einstein, aby vám došlo, že to ve skutečném životě tak docela nefunguje, jestli mě chápete. A pak je tady spousta dalšího zboží a o titulech se ani nebudu zmiňovat. Myslíte, že bych měl? Rozhodně to nejsou všechno nové verze Ramba XXIV s vámi v hlavní roli, to jsem tím chtěl říct.

Řekl bych, že to hlavní, co se na tom poldům nelíbí, jsou všechny ty zločiny, které se odehrávají ve vaší hlavě a oni na ně nemůžou!

Vezměte, kolik je televizních pořadů, kde se mluví o tom, jak to ničí lidi. Všichni ti zasloužilí profesori v kožených křeslech - je samozřejmě, že oni nikdy nepoužívají své počítače k ničemu jinému než ke sledování přírodních programů a vysoce kulturních věcí, jako je například Madame Owary. Možná to skutečně korumpuje lidi, ale řekněme si to rovnou, vždycky se našlo něco, co korumpovalo lidi už od tohoto úsvitu tento... věcí, ale s přípázky je to jen jejich věc. Ti se nikdy nevrhnou na malou holčičku v bavlněném spodním prádle a neodvlečou si ji někde do soukromí, poté co strávili celou noc řáděním na Křižníku temných cest. Ani by to už asi nedokázali. A je to prakticky levné, takže kvůli tomu ani nemusíte krást. Spousta se jich dokonce zapomene krmit. Přípázáci představují celou řadu problémů, které se objeví s vestavěným řešením.

Já, já mám nejraději dobrou knihu.

Když jsem kontroloval kontrolky přísunu plynu, pozorovali mě jako ostříž. Přídavný plyn byl prvotřídní zboží. Dalo se snadno najít, kde se připojoval ke všemu ostatnímu. Vsadil bych se, že kdybych tuhle věc dostal do dílny, zjistil bych, že byla udělána tak, aby měla jemné vedlejší účinky, a on si každý den snil takový malý sen. Pravděpodobně se ani úplně neprobral ze svého průběžného snění. Je to legrace s těmihle umělými realitami. Znáte to, jak se vám něco zdá a začne zvonit budík a váš sen nějakým způsobem začlení zvonění do vašeho snu? Tak tohle bylo hodně podobné.

Bylo vidět, že to zařízení je udržované. Bylo pravidelně čištěné a tak dále. Jinak byste se mohli vážně občas dostat do potíží, kdyby se vám v kontaktech a jiných exponovaných místech nashromáždila špina a vlhkost. Proto vždycky říkám všem svým zákazníkům, že se musí tak trochu pojistit, postarám se vám o to každých šest měsíců, dáte mi klíč, mám dokonce přenosný krátkodobý by-pass, takže, kdybyste náhodou byli příliš zaměstnaní, udělám jen rychlou, nejnutnější údržbu a zmizím, ani nepoznáte, že jsem tam byl. To je osobní služba. Mí zákazníci mi věří.

Vypnul jsem přívod energie k poplašným systémům, spíše pro efekt vyčistil několik panelů, pak jsem všechno resetoval a celý systém znovu nahodil A voulá!

Polda se mi naklonil přes rameno.

"Jak jste to udělal?"

"Jednoduše," odpověděl jsem mu, "na sublogickém multiplexeru nebylo žádné negativní bionapětí." To ho na chvíli umlčelo.

Zajímavé bylo, že v celém systému nebyla jediná chyba. Ne že jsem nedokázal závadu najít, ale nebylo nic, co by napovídalo, že tam vůbec nějaká závada je. Vypadalo to, jako když tomu počítači řekl, aby se prostě odpojil, a to včetně uživatele.

Ucpaný ventil... to by znamenalo příliš mnoho kyslíčnicku dusného, většinou se mu říká rajský plyn. Kdyby mu chtěli lidi od policie odstranit úsměv z tváře, museli by to zřejmě udělat krumpáčem.

Rozsvítili se kontrolky, pak se ozvala všechna ta tichá zadrnčení, zaskřipění a zapípání, jaká pravidelně slyšíme, když se počítač rozjíždí, paměťová jednotka začala tiše bzučet, držte si klobouky...

Bylo vidět, že je to vzrušilo.

A pak jsem si pochopitelně musel nasadit helmu.

Problém je ve virech. Začalo to jako legrádka. Někáký teenager se naboural do cizí reality a psal tam nápisy po zdech. Sranda, stejně jako s tím McLintem. Jenže místo přepsání vlastní výplatní pásky nebo vygumování anglické literatury jste jim proměnili mozek na hroudu tvarohu. Vyděsíme je prostě k smrti, nebo něco podobného, a je to. Někoho by vyděsilo k smrti, kdyby se dověděl, že můžete lidi zabít tímhle způsobem. To je nelogické. Když najdete někoho, kdo zemřel v přípáckém kompletu, zavoláte někoho, jako jsem já. Někoho, kdo nemá absolutně žádnou představivost. Užasli byste nad tím, co jsem uviděl.

Máte pravdu.

Jste chytrí. Máte vzdělání.

Říkáte, moment, my víme, co jste viděl. Vy jste viděl ten byt správně a ten vypadal jako ten, co jste v něm byli, byl úplně stejný, možná trochu čistší, a ta žena byla pořád ještě naživu a z vedlejší místnosti se ozývalo žvatlání dítěte, které nikdy neměli, protože tady seděl asi před pěti roky, možná ve chvíli, kdy byla ještě naživu, v realitě, a chystala se provést svůj životní zázrak stvoření. Žil v tom a byl právě jen natolik při smyslech, aby si dokázal zajistit, že v tom bude žít i nadále. V umělé skutečnosti, která byla taková, jaká měla být skutečnost pravá. Správně.

Máte pravdu. Věděli jste to. Měl jsem si něco nechat pro sebe, ale já takový nejsem. Nechtějte po mně, abych vám to popisoval. K čemu by vám to taky bylo? Bylo to jeho.

Řekl jsem to těm dvěma a oblek nesmlouvavým hlasem řekl: "No dobrá, a pak se mu ucply ventily."

"Podívejte," odpověděl jsem, "pošlu vám zprávu, ano? O tom, co jsem našel. Já jsem dráteník a s ventilama si nehraju. Ale moc rád bych se vás na něco zeptal, hm?"

To je dostalo. Lidi jako já většinou nekladou žádné otázky, snad jen: "Kde je tady hlavní jistič?"

"No?" pozvedl oblek obočí.

"Víte," začal jsem, "je to legrační starý svět. Tělo dneska můžete před lidma schovat snadno, to je brnkáčka. Ale ono je tady ještě mnoho jiných věcí. Bankovní a úvěrové společnosti, že? Zdravotní záznamy a pojišťovna a další takové věci. Každého z nás provází velký elektronický stín. Když zemřete..."

Oba se na mě dívali dost podivnými pohledy. Pak oblek pokrčil rameny a policajt mi podal potištěný list papíru. Četl jsem text a paměťová jednotka bzučela a bzučela a bzučela...

Vloni navštívila doktora.

Dívka, která má v supermarketu na starosti kontrolu účtů, přísahala, že ji vidá zcela pravidelně.

Psala příběhy pro děti. Během posledních pěti let napsala tři. A docela dobré, jak se zdálo. Skoro stejné jako ty, které psala před svou smrtí. Jeden z nich dostal cenu.

Pořád ještě žije. Tam někde.

Je to, jak jsem vždycky říkal. Většinu rozhovorů, které vedete s různými lidmi, vedete jen proto, abyste se navzájem ujistili, že jste živí, takže na to vlastně nepotřebujete nijak zvlášť složitý doplňující program. A Dever dokázal vymyslet složitě věci!

Byla všude. Letěla do Norska tím letadlem, které minulý rok vybuchlo. Letuška ji viděla. Letuška měla samozřejmě virealové vybavení, to nosí celé posádky, aby se nemusely dívat na ošklivé cestující. Paní Deverová si to i přesto v Oslu moc pěkně užila. Podle výpisu z banky tam utratila nějaké peníze.

Byla taky na Floridě. V tom samém čase.

Ona je virus. První sám sebe množící virus reality.

Je všude.

Neuslyšíte o tom, protože to všechno utajili. Seagem je totiž mnohem větší a mocnější, než byste si mysleli. Pohřbili jak jeho, tak to, co zbylo z ní.

Slyšel jsem od jistých... svých kontaktů, že policie nějakou chvíli uvažovala o tom, že to bude vyšetřovat jako vraždu, ale k čemu by to bylo? Oni se na to dívali tak, že všechny ty stopy podle nichž byla pořád ještě naživu, připravil předem, aby to celé zamaskoval. Já si to nemyslím, protože já mám rád šťastné konce.

A paměťová jednotka skutečně bzučela hrozně dlouho. Jak už jsem řekl, do toho bytu se sbíhalo mnohem víc informačních linek a připojení, než je obvyklé, protože je potřeboval k práci.

Vsadil bych se, že on je tam někde taky.

Jdete po ulici, na hlavě máte virealové brýle, kdo ví, jestli ten, koho tam vidíte, tam opravdu je? Chci tím říct, že to možná není úplně tak, jako když je člověk opravdu živý, ale asi to nebude ani jako být mrtvý.

Mám jeho i její fotku. Prošel jsem si stará čísla časopisu, který Seagem vydával pro vnitřní potřebu, a našel jsem je, když se zúčastnili nějaké prezentace. Ona opravdu vypadala moc dobře. Bylo vidět, že se mají rádi.

Bylo by logické, kdyby teď vypadali jako tenkrát. Pokaždé, když si nasadím virealové brýle, rozhlížím se, jestli je někde neobjevím. Moc rád bych se dozvěděl, jak to udělali, možná bych se jednoho dne taky chtěl změnit ve virus, mohl by ze mě být expert na viry.

Je mi dlužný. Uvedl jsem počítač znovu do chodu a nikdy jsem se jim nezmínil o tom, co mi ona řekla, když jsem ji uviděl v té jeho realitě. Řekla: "Vyřídte mu, ať si pospíší!"

Jak romantické. Jako ta hra... jak se jmenovala... co tam byly ty skvělé taneční výstupy... myslím, že se to odehrávalo v New Yorku. Jo, už vím. Romeo a Julie.

Lidé ve strojích, s tím bych se smířil.

Lidi mi říkají: poslyšte, myslíte, že to je to, k čemu byla lidská rasa určena? A já odpovídám, sakra, co já vím? Ví to vůbec někdo? Nikdy jsme se nevrátili na Měsíc, ani na to druhé místo, na to červené. Takže se lidi prostě stočili do klubíčka a žijí uvnitř vlastních hlav.

Alespoň doted' to tak bylo.

Mohou být kdekoliv. Samozřejmě, že to není jako život, ale ani jako smrt. Zajímalo by mě, jaký kompilátor použil. Hrozně rád bych se na něj podíval, než ten počítač vypnul. Když jsem ho znovu zapojil, myslím, že jsem ho vlastně oživil a odeslal. Takže jsem něco jako jeho kmotříček.

Jo a taky jsem slyšel, že existuje nějaký tenhlecten... bůh, kterej si nechává zdát celej vesmír, a to je realita, nebo ne?

Začíná na "b"... Buddha, myslím. Možná, že každých šest milionů roků přijde nový bůh, aby obsluhoval hardware.

Já ale dávám přednost tomu večer si sednout a vzít si dobrou knihu. Dneska už lidi knihy nečtou. Jak se zdá, oni už skoro vůbec nic nedělají. Ať jdete po kterékoliv ulici, je mrtvá, protože všichni lidé si žijí ve svých vlastních realitách.

Vzpomínám, že když jsem byl ještě kluk, mysleli jsme si, že budoucnost bude přelidněná, že bude pořád mrznout a pršet, všude budou obrovské svítící reklamy v japonštině a lidé se budou živit na ulicích nudlemi. No, alespoň by komunikovali, i kdyby šlo jen o to, požádat souseda o sójovou omáčku. To je jen takový můj vtípek. A co máme? Přišla tahle Velká informační revoluce a nakonec to dopadlo tak, že nikdo nic neví, a navíc ještě většina z nich neví, že nic neví, a všichni to jednoduše vzdali.

Neměli byste se ukrývat sami do sebe. Být člověkem znamená něco úplně jiného. Musíte se natáhnout.

Tak například se hrozně rád vracím ke knize Základní prvky návrhů přechodových prostředí typu OSCF v počítačově vytvářeném prostředí.

Ten chlápek, co to napsal, si podle všeho myslí, že můžete seřídít váš S-2030, aniž při tom izolujete vaše kaskádové styčné plochy.

Zkuste něco takového ve skutečném životě a uvidíte, co se stane.

upírátil: kibi@post.cz